

Dr. Baltazár Dezső üdvözlő beszéde

az ORLE tisztelgése alkalmával Horthy Miklós kormányzó Urhoz
Kenderesen 1932 aug. 23.

Főméltóságú Kormányzó Ur!
Legkegyelmesebb Urunk!

Évszázados szenvedések tenger könnye sűrűsödött, tisztult, finomodott drága gyönggyé ennek a seregnek a lelkében, a mely sereg a magyar hazáért éppen úgy el van szánva dolgozni, küzdeni, szenvedni és meg is halni, mint napként ragyogó nevű ősei. Ha nem így lenne, nem is lennénk méltók a »*magyar vallás*« papjainak szegénység és dicsőség együttességében álló méltóságára s nem lennénk méltók megállani a legnagyobb élő magyar színe előtt, aki hazánkat felemelvén a halál árnyékának völgyéből, élte teljes odaadásával a magyarok Mózesének fejedelemtségében lépett be a magyar történelem legnagyobb magyar nagyságainak templomába.

Ez a sereg nemcsak a múlt könnyeit őrzi, hanem siralmak énekére búsul magyar hazánk jelenvaló letapodott állapota felett is.

Honfi bánatunk sötét boruján vigasztaló, biztató szivárvány a Főméltóságod nagy egyénisége, tündöklő élete a honmentésre alkalmatosság minden erővel, biztositékaival.

Mély hódolattal hajlunk meg hivatalának elsősége, jellemének nagysága, nemzeti küldetésének sorsdöntő magassága és életének érdemei előtt. Megedzett erőnket, próbaálló hűségünket, megáldoztatásra is kész szeretetünket oda ajánljuk történelmi terveikhez, törekvéseikhez, küzdelmeikhez és áldást mondunk Kormányzó urunkra, családjára s aminek él és amiért halni is kész: magyar hazánk, nemzetünk életére.

Emlékirat a szegedi helvét hitvallásu református egyházzól

(Folyt. és vége.)

Eddig az iskola és tanító lakása bérelt helyiségben lévén, azon igyekezett az egyház, hogy állandó iskolát építtessen s e célból 1867 január 10-én nyilvános árverésen a Belvárosban, a Kut-utcában vett egy 204 négyszögöl üres telket 1006 frt.-ért. Azonban időközben a tervbevett építkezéstől elállott, s 1868. évi február 10-én közel a Parochiához, a Szentháromság-utcában özv. Pálffy Istvánnétól szabadkézből vett 2000 frt.-ért egy 384 négyszögölű telket s rajta levő házat. S ezzel állandó iskola és tanító lak birtokába jutott az egyház.

1868. évi március hó 25-én a tiszántuli főt. egyházkerület utján egyházunkhoz a m. kir. vallás- és közoktatásügyi magas miniszteriumtól egy örvendetes leirat érkezett, mely szerint ő es. kir. apostoli felsége, a mindkét hitvallásu evangélikus egyházi és iskolai szükségletei fődözésére rendelt alaptól iskolánk részére 300.— frt.-ot adományozott.

1869 június 29-én iskolánk részére a Gusztáv Adolf-egylettől 91 frt. 5 kr. adományoztatott.

Bár az 1868-iki orsz. iskolai törvény-nél fogva Szeged városa mindazon területen létező iskolákat, melyek a városi tárból javadalmaztatnak, községieknek nyilvánított, mindazonáltal egyházunkat — kérvénye folytán — tanítója fizetésének élvezetében 3835. sz. közgyűlés 870. határozatával mindaddig meghagyja, míg felekezeti iskolánkba a tanulók valláskülönbség nélkül befogadtatnak.

1870 április 18-án a Gusztáv Adolf-egylettől felekezeti iskolánk részére ismét 187 osztr. frt. 80 kr. küldetett.

1877 március 27—28. napjain tartatott másodizben Szegeden a békés-bánati ref. egyházmegye közgyűlése Szalai István és id. gróf Ráday Gedeon — az egykori szegedi kir. biztos — elnöklete alatt, mely alkalommal ismét örömmel tapasztaltuk róm. kath. testvéreinknek irántunk szives hajlamát, minek bizonyosságául felemlítésre méltó, hogy Dáni Ferenc — róm. kath. — Szeged és Hódmezővásárhely szab. kir. városok főispánja egy este a gyűlés tagjait megvendégelte.

Az egyház lelkésze javadalmazására a

városi tárból járó évi 300 frt. 12536/877. sz., 380/877. k. gy. határozattal 650 frt.-ra felemeltetett.

Ez időben már az egyház kezdő időszakát tekintve, virágzásnak indult, s adósság nem terhelve, fokozatos fejlődése bizony várható volt.

De az 1879 március 12-iki katasztrófa zsenge egyházunkat is megsemmisítette. Imaháza, iskolája, tanítólakja teljesen hullámok alá temetett, a lelkészlak is részben már rombadőlt s csak a gyorsan alkalmazott cölöpözés által mentetett meg a teljes összeomlástól. Az egyház anyakönyvei s levéltára azonban a lelkész által megmentettek, ki a vész előtt vidékre menekült családjától visszamaradva, utolsó percig helyén maradt. S azután is a hullámok alá temetett város romjai között vonta meg magát s őrizte az elpusztult egyház szent romjait. S vigasztalta a romok között vele együtt busongó kevés számú hiveit. Majd összegyűjtötte azokat, s a város polgármesterétől e célra átengedett — akkor még vízben álló — városháza termében husvét ünnepén istentiszteletet tartott.

Az 1879 március 27-én Mezőberényben tartott békés-bánati helv. hitv. egyházmegyei közgyűlés fájó részvétellel vevén tudomásul a már virágzásnak indult szegedi ref. egyház árvíz által lett elpusztulása felől, mint szinte arról is, hogy a menekült lakosokkal együtt hitsorsosaink is nagyrésztben elszédvén, az egyház jövője érdekében maga az egyház föl nem emelheti esdő szavát: elhatározatott, hogy az egyházmegye és egyházkerület vegye kezébe a rendkívüli csapás által lesújtott egyház ügyét.

Az egyházmegyei közgyűlés megbízásából, az egyházkerületi közgyűlés nagybecsű támogatása mellett: az egyházmegyei elnökség nem is késett úgy a hazai, mint külföldi hitrokonainkhoz az árvízre jutott szegedi ref. egyház érdekében szíves kérelemmel fordulni. S a jótékonyság azonnali nyilvánulása folytán az egyház újbóli fölélesztéséhez csakhamar reményt lehetett kötni.

A várost hónapokig borított árvíz elmúlásával a szegedi ref. egyház előljárósága az esperesi hivatallal egyetértőleg a segélypénzből elsőben is az összeomlástól cölöpözés által megmentett, de részben ledült lelkészlakot javíttatta ki, hogy a lelkészt családjával együtt elhelyezni lehessen.

Isteni tisztelet tartása végett pedig a szegedi kir. biztosságtól a főreáliskolában egy nagy tanterem díj nélkül engedélyeztetvén: az egyház nyilvános élete 1879. évi november hó 23-án isteni tisztelettel ismét megkezdett, mely istentiszteleten a ref. vallású kir. biztos *Tisza Lajos* ő exelenciája is jelen volt. Jelenleg iskolánk szünetel, s

a ref. tanulók a városi községi iskolákban tanulnak, de az ének és vallás tanítását a lelkész teljesíti. A különböző osztályokban tanulók mindkét nemű ref. növendékek létszáma az 1881—82. iskolai évben 63 volt.

Az egyháztagok létszáma kb. ismét annyi, mint a víz előtt volt. Helyben 612 lélek, Szeged vidékén: Algyő, Sándorfalva, Tápé, Horgos, Kistelek, Csongrád megyében; Dorozsma Kiskunságban; Szőreg, Deszk, Szentiván, Oroszlámos, Béba, Gyála, Törökkanizsa, Szanád, Csóka, Torontálme gyében, Ókanizsa, Zenta Bács megyében — nevű községekben elszórtan lakó református hiveink száma 87 lélek.

1881. évben született fiú 21, nő 14, összesen 35. Meghalt 35 fiú, 16 nő, összesen 51. (Ezek között több nem szegedi illetőségű munkás volt.) Áttértek a róm. kath. vallásról 12. Új házaspár a ref. egyházban egybekelt 14. Más egyházban egybekelt vegyes vallású 13.

Az egyház lelkésze: Varga Pál, született 1824 január 23-án Tiszadob mezővárosban, Szabolcs megyében. Iskoláit végezte Debrecenben. Iskolarektor volt három évig, 1848-tól 1851-ig Gyomán, Békésmegyében. Segédlelkészkedett Hódmezővásárhelyen, a honnan Szegedre hivatott rendes lelkészül. Fölszenteltetett Debrecenben 1860. évi október 6-án Balogh Péter püspök által.

Az egyház házi pénztárának a múlt évben bevétele volt 1373 frt. 74 kr. Kiadása 1302 frt. 51 kr. Maradvány 71 frt. 23 kr.

Az építési alap, mely nagyrésztben magyar és külföldi hitrokonaink szíves adakozásából folyt be, mai napon 26.000 frt., azaz Huszonhatezer forint, osztrák érték.

Az egyház fekvőségei: 1. temető 2 hold, az ágost. és helvét hitvallású evang. egyházak részére közös használatul a várostól adományozva.

2. a régi parochiális épület, mely az árvíz után kijavított s ma is lelkészlakul szolgál, s mintegy 4000 frt. értéket képvisel.

3. a város által 1881. évben templomhelyül adományozott 500 négyszögöl szabadter, a Tisza Lajos-körut mellett, melyen a templom alapja letétetik.

4. a város szabályozása alkalmával az egyház más telkeiért kisajátítás útján parochia és iskolahelyül adatott 680 négyszögöl telek egytagban a kiskörut mellett, a templomtelek szomszédságában.

Hálával jegyeztetik itt föl, hogy templomunk építésére I. Ferencz József ő cs. kir. apostoli Felsője az egyház kérvényére magánpénztárából 1000, azaz Egezer forintot adományozott. Továbbá, hogy Gregersen Guilbrand budapesti építész vállalkozó ág. hitv. hitrokonunk, ki az állam költségén a város feltöltési munkálatait eszközölteti, a

templom helyet, — egyházunkat templomépitésében buzgóságból segíyezni kívánván, — ingyen feltöltette, mely segély kb. 2000 osztr. frt. értékre tehető.

Jegyzőkönyvünkben hálával jegyeztetek fel mindazon kegyes adakozók, kik miszsiói hivatású egyházunk alapját letenni segítettek.

A templom tervét Schulek Frigyes budapesti építész, az országos mintarajztanoda tanára készítette. E templom tervrajza 1882. évi június 18-án tartott egyházi gyűlésben elfogadtatván, a templom fölépíttetése elhatározatott. S a szerződés Gregersen G. építési vállalkozóval megkötöttet oly feltétellel, hogy a vállalkozó a templomot, minden anyagot maga adván, a belső felszerelést ide nem értve, 1883. évi május hó végéig 36.000, azaz Harminchatezer forintért kulcsig elkészíteti, s megengedi a vállalkozó, hogy az egyház a templom átadásakor fizetendő 10.000 forintot 6%-os kamat fizetés mellett, időnként törleszthesse le.

1882. évi július 2-án főtiszteletű és nagyságos Révész Bálint, a tiszántuli ref. egyházkerület püspöke, Tóth Sámuel egyházkerületi főjegyző, Szabó János békés-bánáti esperes és Miklóvitz Bálint hódmezővásárhelyi lelkipásztor s egyházmegyei tanácsbíró kíséretében — Hódmezővásárhelyen érettségi vizsgát végezve, — az építkezés küszöbén álló egyházunkat meglátogatta, mely alkalommal másnap délelőtt az egyház megvizsgálása után kíséretével együtt elsőbben nagyméltóságu Tisza Lajos kir. biztos urnál tisztelgett, az egyházkerület nevében hálás köszönetet nyilvánítván neki, egyházunk iránt tanusított magas pártfogásáért, annak javára önként vallásos buzgóságból kifejtett nagybecsű munkásságáért és kegyes áldozataiért. Kir. biztos ur Révész Bálintot igen kedvesen fogadta, úgy is mint főpásztort, de nem kevésbé kedvesen, mint régi hivataltársát és barátját, — lévén ők egyik mint esperes, másik mint segédgondnok egy időben a debreceni ref. egyházmegyének elnökei. A tisztelgést végezve, méltóságos Dáni Ferenc volt főispánt, nagyságos Nagy György kir. kincstári jószágigazgatót, Pálffy Ferenc városi polgármestert, s Balogh János egyházi főgondnokot látogatta meg; a fürdőben levő Kreminger Antal belvárosi róm. kath. plébánost, s címzetes prépostot pedig sajnálatára honn nem találván, részére szíves üdvözlét az egyház lelkészénél hátrahagyta. A főpásztor kíséretével együtt délben a kir. biztos urnak volt kedves vendége, ki ebéd után kitűnő egyház kormányfőférfiainknak maga mutogatta meg az újraépülő város nevezetességeit, megismerlélvén ezuttal a ref. templomnak éppen akkor már megkezdett alapozási munkáját, is. Kir. biz-

tos ur felkérésére megígérte a főpásztor, hogy ha Isten életben megtartandja, templomunk felszentelésére el fog jönni. Vendégeink az estét késő éjjelig Balogh János főgondnok szíves családi körében kedélyesen töltvén, mint az éjjeli vonattal hazaindulandók, bucsut vettek tőlünk.

Történeti adatokul feljegyeztetnek még a következők: Az alkotmányos Magyarország királya I. Ferenc József. Felsőleges hitvese az ország koronás királynéja: Erzsébet.

Az alkotmányos magyar miniszterium elnöke: Tisza Kálmán hely. hitv., ki az országot bölesen kormányozza. Szegedi királyi biztos Tisza Lajos, a miniszterelnök testvéröccse. Szeged szab. kir. város polgármestere: Pálffy Ferenc kir. tanácsos.

A szegedi róm. kath. nyolc osztályú főgimnázium kegyesrendi szerzetesek vezetése alatt áll, s a város által tartatik fenn. Igazgató tanár: Magyar Gábor. A szegedi nyolc osztályú főreáliskola palotaszerű épülete a város által építtetett s tartatik fenn, de a tanárok az állam által fizettetnek. Igazgató tanár: Hoffer Endre hely. hitvalású.

Szeged népessége jelen évben 75.000 lélekből áll. Ebből római katolikus 70.250; zsidó 3400; görög nem egyesült 350; ágostai hitv. evangélikus 400; helvét hitv. evangélikus 600; római katolikus parochia van négy, ugymint: belvárosi, plébános Kreminger Antal; rókusi, plébános Rózsa Ferenc; felsővárosi, Minoriták zárdájában, alsóvárosi, Ferencrendiek zárdájában. Zsidó főrabbi: Löw Immanuel. Görög nem egyesült lelkész: Zubanovics Izidor. Ágostai hitv. ev. lelkész: Thomai József.

A szegedi ref. egyháztanács tagjai: Varga Pál lelkész, Balogh János főgondnok, kir. közjegyző, az 1842—45-ik évben volt országgyűlési képviselő, mint elnökök. Dr. Kovács József városi főorvos, algondnok, Hoffer Endre főreálisk. igazgató, Szojka Gusztáv kir. folyammérnök, Léway Ferenc főreálisk. tanár, jegyző, Barcsay Károly gyógy szerész, Nyiri Bálint városi hivatalnok, Tari Sándor városi hivatalnok, Mozgai Károly szabómester, Farkas Sándor építész vállalkozó, Nagy Ferenc művezető gépész, Varga Sándor mézeskalács-készítő.

Végül örömmel jegyeztetik fel, hogy egyházunk békéje az alapítástól kezdve a mai napig sem belülről, sem kívülről meg-

Gázgyár városi irodájában

és mintatermeiben gázta^{karék-}tűzhelyek és autógéiserek stb.

havi részletre

Kölcsey-utca 11.

Telefon: 30—62.

nem zavartatott, s hiveink a más vallásu polgárokkal testvéri szeretetben élnek.

Adja a kegyelem Istene, hogy e még zsenge egyház, mely szerint templomának alapját most leteszi, a jövőben virágozzék fel.

E népes magyar város fölött, mely a pusztulás romjaiból immár diszesen kezd

kiemelkedni, örködjék a gondviselés.

Ezredéves magyar hazánkat, magyar nemzetünket, fejedelmének, koronás királyának atyai védelme alatt a Királyok Királya évezredekig tartsa meg.

Kelt Szegeden, 1882 július 30-án. Varga Pál, az egyház lelkipásztora, Balogh János főgondnok.

Tanévmegnyitás

Az iskolák újra benépesednek. Apró ember-palántáktól fel a küzdelmes élet küszöbén álló ifjakig száz és százezer megismerésült magyar reménység kezd újra hozzá a komoly munkához, az életre szóló nagy felfegyverkezéshez.

A szülői gondok megszorodnak, mind több és több esetben pedig egyenesen teljesíthetetlen igényekkel és követelményekkel találják magukat szemben. Az anyagiakon való töprengés már-már egyetlen hajlékot sem kímél meg. Minél nagyobb a gyermek, annál több áldozatot kíván, s annál sötétebb körülötte a holnap bizonytalansága.

És mi az új tanév kezdetén mégsem ezekről a földi gondokról és mind nehezebben teljesíthető anyagi kötelességekről akarunk beszélni, hanem arról a legszentebb és éppen a mai világban legsürgetőbb szülői felelősségről, amelyet ha valaha, most meg kell érezni s érteni minden családnak: a gyermek lelkével, kiformalandó jellemével szemben.

Sorban hullanak el körülöttünk kicsinyek és nagyok, első és utolsó sorba állítottak, akik a mai kísérteties életbe nem a jellem tisztaságával és szilárdságával léptek be. A lélek meggazdagításának, a keresztyén jellem megtisztításának és megszilárdításának a munkájában pedig a legelső kötelesség a családra, a keresztyén szülőkre és az egész társadalomra hárul.

Ezen a ponton hiába az iskola minden jószándéka és törekvése. Egyetlen, otthon elejtett meggondolatlan szó, rossz példát mutató cselekedet lerombolja mindazt, amit a lélek és a jellem birodalmában az iskola és az egyház épített.

Nem játéktárgy a gyermek, hanem a legszentebb felelőség tárgya, amellyel egyszer mindannyiúnknak el kell számolni. És elsősorban nem is a külsejét, nem is az anyagi felkészültségét, még csak nem is a tudományát illetőleg, hanem mindenek felett a lelkét és a jellemét tekintve, amelynek tiszta és fogékony viasztábláira mi, szülők írjuk fel az első és kitörülhetetlen szavakat.

Egy-egy iskolai év kezdetén magunkra és a gyermekeinkre nézve egyaránt az emlékezetünkbe kell idézni és szemtől-szembe Istennel komoly megfontolás tárgyává tenni az Efézus-beliekhez írott levél 6. részének első négy versét, mert abban találjuk lefektetve az örök neveléstudomány minden változáson felül álló isteni szabályát: »Ti gyermekek, szót fogadjatok a ti szülőiteknek az Urban; mert ez az igaz. Tiszteljed a te atyádat és a te anyádat (ami az első parancsolat ígérettel). Hogy jól legyen néked dolgod és hosszú életű légy e földön. De ti is atyák ne ingereljétek gyermekeiteket, hanem neveljétek azokat az Ur tanítása és intése szerint.«

Hetei.

Hollandiában egy alapítványból Rend-szeres Theológiai Intézetet alapítottak, főleg a leideni egyetemi hallgatók számára.

Véreink idegenben. Fiumében 1916-ban 1165 református és 325 evangélikus magyar élt egyházi életet. Ezenkívül Abbáziában és Susákon is volt magyar református gyülekezet. Ma mindez társegyházzá olvadt össze Corrado Jalla dr. fiumei valdens lelkész vezetésével. E valdens egyháznak ma 450 tagja van, köztük 150 magyar protestáns. — Zágrábban a háboru előtt önálló református egyházközség volt. A szervezetség azonban megszűnt s jelenleg 200 református lélek él a zágrábi ev. egyház védő szárnyai alatt, akik svájci, német- és csehországi bevándorlottak, valamint 9 magyar család.

A szovjet a gazdasági terv mintájára öt éves vallásellenes tervet dolgozott ki. A terv értelmében mindazok, akik a vallás szolgálatában állanak, 1935 május 1-ig maradhatnak Oroszországban. 1937-től kezdve pedig egyetlen templom sem lehet nyitva.

A francia Tudományos Akadémia a 10 ezer frankos Berger-díjjal Pannier református lelkészt, a francia Protestáns Történelmi Társulat főtitkárát tüntette ki »A párisi református egyház XIII. Lajos idejében« c. munkájáért.

HIREK

Istentiszteletek sorrendje:

F. hó 18.-án, vasárnap d. e. 10 órai kezdettel gyülekezeti istentisztelet, d. u. 6 órakor hálaadás (Bakó László lelkész).

Énekek heti sorrendje:

Istentiszteleteken:

Szeptember 17-én, szombaton:

Kezdőének 192. 1.
Főének 192. 2. 3. 4.
Záróének 192. 5.

Szeptember 18-én, vasárnap délelőtt:

Kezdőének 1.
Főének XXX. 1. 2.
Préd. előtt 30.
Záróének XXX. 4. 5.

Szeptember 18-án, vasárnap délután:

Kezdőének 160. 1.
Főének 160. 2. 3.
Záróének 160. 12. 13.

Szeptember 21-én, szerdán:

Kezdőének 12.
Főének XXXV. 1. 2.
Záróének XXXV. 3.

Bibliakörben:

Szeptember 19-én, hétfőn délután:

Kezdőének LXXVII. 1. 2.
Közének 291. 1. 2. 3.
Záróének 89. 1. 5. 7.

Tanévmegnyitás. Amennyiben a hatóság nem lesz kényszerítve újabb és a tanítás megkezdését megint elhalasztó utasítást adni, a református elemi iskolában folyó hó 19-én és 20-án lesznek a pótbeiratások, míg a tanévet 21-én, szerdán délelőtt 9 órakor istentisztelettel kezdjük. A középiskolás református ifjuság tanévmegnyitó istentisztelete pedig 19-én reggel 8 órakor lesz.

Presbiteriumunk a jogügyi és pénzügyi bizottságok előkészítő ülései után folyó hó 17-én gyűlést tartott, amelynek lefolyásáról és határozatairól lapunk legközelebbi számában írunk.

Bibliáóráinkat az egyház tanácstermében minden hétfőn délután hat órakor tartjuk. A legutóbbi alkalommal arról beszélgettünk, hogy amint a szociális kérdés elsősorban és azonnal ott jelentkezik, ahol az Evangélium megkezdte a maga áldott magvetését, vépp így a jelentkező társadalmi kérdéseket, egyenesen ellentéteket, sem tudja más megoldani, mint egyedül Krisztus.

Szegény-szobánkat, amely most már egy kisebbfajta szerény és egyszerű szegényházzá szeretné magát kinőni, a Somogytelepre helyeztük át. Október 1-ével egy kertes házat béreltünk ki, amely két szobakonyhás lakásból áll s így igen alkalmas arra, hogy benne egészen magára maradt és tehetetlen férfi és asszony-szegényeket, elaggott betegeket helyezzünk el. 8—10 szegényt tudnánk itt elhelyezni s a város segítségével ellátni, ha lenne megfelelő felszerelésünk és butorzatunk. Egyházunk tagjait kérjük tehát, hogy ami nélkülözhető és esetleg használaton kívül levő butordarabjuk, házi és főként konyhafelszerelésük van, jó szívvvel ajánlják azt fel református szegényházunk céljaira. Isten segítségével ez a kicsiny kezdet még nagyra nőhet, s egyedül rajtunk mulik, hogy tényleg nagyra is nőjön.

Rövid hírek. Az iskolai év megnyitásával a Lorántfy Zsuzsána Egyesület asszonyai és leányai is megkezdik rendszeres munkájukat, keddi és csütörtöki összejöveteleiket. Az első összejövetel egyszersmint választmányi gyűlés is lesz s arról külön meghívókkal fogjuk értesíteni a tagokat. — A Szegedi Kálvinista Naptár és Évkönyv az 1933. évre is megjelenik. Szegedi kálvinista ember ne vásároljon más naptárt! A naptár és évkönyv novemberre már készen lesz.

Személyi hírek. A távozó főispán, dr. Aigner Károly, akit mi is mindig jóemlékezetünkben fogunk megőrizni, dr. Olasz Béla presbiter-atyánkfiaát tb. főügyésszé, dr. Hammer Fidél és dr. Röth Dezső egyháztagjainkat pedig tb. tanácsnokokká nevezte ki. Református testvéreinket ért megtiszteltetésnek és megbecsülésnek velük együtt mi is örülünk.

A Kálvinista Kör e hó 24-én, szombaton délután 6 órakor választmányi ülést tart, ezzel kezdi meg működését a nyári szünet után.

78 ifjusági egyesület volt képviselve a Keresztyén Ifjusági Egyesületek konferenciáján és Parlamentjén, melyek a KIE-munka további fejlődésére elhatározó döntéseket hoztak. A berettyóújfalui földmives ifjusági konferencián 18 helyről 80 ifju jelent meg. A lengyelországi Mszana-dolnai nem-

zetközi KIE konferencián a 120 résztvevő között 8 tagú delegáció képviselte színeinket, jól sikerült »magyar napot« rendezve. A KIE évről-évre rendezett dalmáciai üdülő táborán pedig 38-an vettek részt s élvezték az Adriai-tenger szépségeit. A Balatonszárszón rendezett országos KIE ping-pong versenyben a vándordíj ezüst serleget a debreceni KIE nyerte, a versenyző tiz csapat közül. *Második volt Szeged*, harmadik Rákospalota. Különösen ki kell emelni a nyári KIE-konferenciák missziói szolgálatát; a résztvevők ugyanis csoportokba oszolva, missziói látogatást tettek a következő gyülekezetekben: Kőröshegy, Szőlád, Balatonöszöd, Berettyószentmárton, Tépe, Szentpéterszeg, Zsáka, Hajdubagos, Furta.

A szegedi KIE hírei. A nyári sportélet után, — amelynek során több helyi asztali teniszversenyen első helyen győzött a ping-pong csapatunk és Balatonszárszón az országos versenyen második lett, — megkezdte újból egyesületünk a négyes KIE-program alapján a nagy egyesületi munkát. A szépen kifestett hivatalos KIE-helyiségben (Fodor-utca 7) Harkányi József főtitkár lelkes vezetése mellett újra zsufoltan gyülekeznek a KIE ifjak, akik újabban elhatározták, hogy egyforma KIE-sapkát és trikót fognak viselni a sportversenyeken. — A legújabb heti munkabeosztás esténként fél 8 órától 9 óráig; hétfőn: szociális munka, kedden asztali tenisz tréning az I-ső csapatnak; szerdán: leányok bibliaórája; csütörtökön: fiúk bibliaórája; péntek: leányok, fiúk közös összejövetele; szombat önképzőköri összejövetel.

A szegedi KIE kérése az asztalosmesterekhez. A szegedi KIE szociális szakosztálya Kopny Sándor titkár vezetése mellett megkezdte a szociális munkát, — a melynek során a szegény és munkanélküli atyafiak segélyezése céljából — a karácsonyi vásárra eladás végett játékokat, sporteszközöket, kazettákat stb. kíván készíteni. Az egyesület szakosztályának gyalupadja már régóta van, de asztalosszerszám felszerelése nagyon hiányos, sőt mondhatnánk, alig egy-két darab szerszáma van. Ezért szeretettel felkérjük asztalosmestereinket arra, hogy ha egy-két kevésbé nélkülözhetetlen asztalosszerszámjuk és nélkülözhető deszkaanyagjuk van, azt az egyesületnek ajándékozni szíveskedjenek. Az adományok bejelentését kérjük akár a lelkészi hivatalban, akár a KIE hivatalos helyiségében (Fodor-utca 7) bejelenteni.

Uj theológusok. A budapesti theológiai akadémia I. évfolyamára 38 jelentkező közül 22-t, a sárospataki theológián pedig 31 jelentkező közül 20-at vettek fel.

Betörték a budapesti Tutaj-utcai református egyházba, feltörték a páncélszekrényt s elvittek kb. 300 pengőt, egy ezüst keresztelési edényt és egy ezüst kenyérszító tányért. A rendőrségnek sikerült a tetteseket kézrekeríteni.

Néhány gondolat a szegénygondozásról. Szabó Imre budapesti esperes a Ref. Figyelőben megjelent cikkéből idézzük az alábbi részeket: »Évtizedes tapasztalatból tudjuk, hogy Isten egész rendkívüli és csodálatos módon megy segítségére annak a gyülekezetnek, amely nem látszat szerint, hanem egész komolyan akar szegénygondozást. Melyik magyar Prezsbitérium az az országban, amelyik nem sütné le tekintetét, ha az egyház Úra, az Ur Jézus kérdezné ki szegényei felől. A mentegetődzés, szépítgetés és magyarázkodás helyett mondjuk meg nyíltan, hogy minden egyház fél a szegénygondozásnak egész komolyan vételétől, mert ez a legnehezebb és leghálátlanabb s látszólag ma a legeredménytelenebb munka«. — »Mindig a nyomorral, mindig a könnyel szembe találkozni, mindig jajt, mindig a bajt látni, halani, minden nap a bünbe és a társadalmi igazságtalanságokba ütközni, amelyek néha az égre kiáltanak, aztán felvenni az ügyefogyott, az árva, az öreg, a kilakoltatott, a veszélynek kitett gyermek, a munkanélküli, az öngyilkosság sötét gondolatával foglalkozó gondját, utána járni, kilincselni, protekciózni, kéregetni, zörgetni, dörömbölni, végül is saját erszényébe nyúlni, falatot megosztani; ez ma a diakonia. Ki bírja ezt ki idegekkel, hittel, szeretettel, különösen, mikor jön a csaló, az alkoholista anya vagy apa, vagy kétségbeesésében jóltevőjére átkot szóró szegény... Vannak, akik kibírják, mert a hitnek és szánó szeretetnek lelkével indultak el és az imádkozásban edzik magukat naponkint.« — »Mihelyt a templomi gyülekezetnek és a prezsbiteriumnak felgyúlt a szíve és felindult a lelkiismerete a szegénygondozásra, az egyház szegénypénztárában és élelmiszer kamrácskájában mindig lesz valami, amiből adni lehet. Egyházunk szegénygondozása ugyanis csak szegényes olajos korsó, de a bibliai olajos korsó lesz, amelyből nem fogy el az olaj, míg az inség tart, ha az egész gyülekezet, a hivek egész közössége felveszi a szegények gondját.« — »Az egyházi szegénygondozás, mint minimumot, de mint elengedhetetlen minimumot követelje, hogy a segítségben részesülők a templomban az istentiszteleten részt vegyenek... Az egyházi szegénygondozásnak ez az egyházi karaktere. Minden seb, amit az egyház kötöz be, minden könny, amit a Krisztus egyháza töröl le, az eklézsiát teszi gazdagabbá, erősebbé és győzedelmesebbé a világ felett.«

Kuyper Katalin, a nagy holland teológus leánya szeptember végén Budapestre érkezik, hogy meglátogassa a holland támogatással létesült Juliánna Ref. Elemi Iskolát. Majd Debrecenbe látogat el, ahol részt vesz a leányegyesület zászlószentelési ünnepségén.

„**Avagy őrizője vagyok-e én az én atyámfiaimnak?**” Ausztrália 1931 őszén 800 ezer birkát pusztított el, mert semmi haszna nincs rajtuk; 500.000 heringet visszadobott a tengerbe, mert eladhatatlan. Amerika 200 millió métermázsza felesleges buzából 70 milliót elégetett. Mexikóban katonaság semmisíti meg a raktárakban rothadó milliónyi banánt. Egyiptom 100.000 tonna eladhatatlan gyapotot égetett el. Középamerika kukoricával és árpával tüzel, Brazília 70 ezer zsák kávé elégetett, 1000 zsákkal a tengerbe süllyesztett. S ugyanekkor Kínában 60 millió embert éhhalál fenyeget, Indiában 1931 nyolc hónapja alatt 600.000 ember éhen halt, Németországban évente 30.000 ember követ el öngyilkosságot s Oroszországban milliók éheznek. Kain öröksége ez rajtunk: »Avagy őrizője vagyok-e....«

402.000 dinár államsegélyt állapított meg a jugoszláviai református egyháznak az igazságügyminiszterium.

A holland szigorú reformátusok 1933-ban tartandó zsinatukon revízió alá veszik eddigi liturgiájukat. Egyik legérdekesebb javaslat az eddigi énekeskönyv kibővítésére vonatkozik. Az eddig használt 150 zsoltár mellé dicséreteket is szándékoznak felvenni.

Az olasz valdensi egyház szeptember 12-én ünnepelte a Chanforani zsinat 400 éves emlékét, amelyen Farel, Saulnier és Olivetén reformátorok jelenlétében ünnepélyesen elhatározták, hogy csatlakoznak az evangéliumi reformációhoz és Olivetén bibliafordításának a terjesztésére megajánlottak 1500 tallért.

A holland áll. református egyházban nagy a lelkészhiány; 10—12-szer kiírják egy-egy megüresedett lelképásztori állásra a pályázatot, amíg pályázó akad.

Magyarok az Egyesült Államokban. A Magyar Statisztikai Szemle kimutatása szerint 1930-ban 590.763 volt az amerikai Egyesült Államokban lakó magyarok száma, akik közül 316.318 odakint született. A magyarok közül legtöbben Newyorkban élnek: 115.098-an. Newyork tehát Budapest, Szeged és Debrecen után a negyedik legnagyobb »magyar« város.

UJSZEGEDI MISSZIÓI EGYHÁZ

Istentiszteletek sorrendje:

F. hó 18-án d. e. 9 órakor istentisztelet Ujszegeden (Teleki S. lelkész.) — F. hó 25-én d. e. 9 órakor istentisztelet Ujszegeden (Teleki S. lelkész); d. u. fél 3 órakor istentisztelet Szőregen (Teleki S. lelkész); d. u. fél 5 órakor istentisztelet Deszken (Teleki S. lelkész).

A vallásoktatást a szegedi iskoláknak a járvány miatti bezárása folytán a külső egyházrészekben is csak október 1-én kezdjük.

Használt iskolai könyvek féláron kaphatók.

Használt iskolai könyveket magas áron veszek. Engem érdeklő, iskolákból kiesett tankönyveket is vásárolok. — Legmagasabb árat fizetek egyes kötet könyvekért és teljes könyvtárakért.

Régebbi és újabb kiadású ref. hittankönyvek nagy raktára.

Hungária Antiquarium Szeged, Batthányi-u. 2. Tel. 22-51

Óra, ékszer

vásárlásnál
javításnál
eladásnál

forduljon bizalommal TÓTH ÓRÁS-hoz,
Kölcsey-u. 7. Nagy óra-ékszerjavító műhely!

Felelős kiadó:

TELEKI SÁNDOR lelkész

Előfizetés: havonként 50 fillér.

Egyes szám ára 15 fillér.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Ref. lelkészi hivatal, Szeged.

Megjelenik: hetenkint szombaton.

Nyomja: a Prometheus-nyomda, Szeged.

KIR. ÜGYÉSZSÉG

H. Széchenyi tér.